

Asettamispäätös

4.2.2025

VN/1446/2025

VN/1446/2025-VNK-1

Kansallinen syrjinnän seurantajärjestelmän asiantuntijaryhmä, toimikausi 2025-2027

Valtioneuvoston kanslia on tänään asettanut kansallisen syrjinnän seurantajärjestelmän toimikaudelle 2025–2027. Seurantajärjestelmän tehtävänä on edistää systemaattista tiedonkeruuta yhdenvertaisuuden toteutumisesta suomalaisessa yhteiskunnassa.

Toimikausi

4.2.2025-31.3.2027

Tausta

Valtioneuvostossa on kehitetty kansallista syrjinnän seurantaa vuodesta 2006, ja ensimmäisen kerran syrjinnän seurantajärjestelmän asiantuntijaryhmän asetti työministeriö vuonna 2008. Hallituskaudella 2023–2027 seurantajärjestelmää koordinoi valtioneuvoston kanslia. Valtioneuvosto antoi eduskunnalle 31.8.2023 tiedonannon yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämisestä suomalaisessa yhteiskunnassa. Tiedonannon yksi monista tavoitteista on rasismia ja syrjintää koskevan tietopohjan vahvistaminen. Tämän tavoitteen toteuttamiseksi valtioneuvoston kanslia asettaa tiedonannon toimenpideohjelman mukaisesti syrjinnän seurantajärjestelmän uudelle kaudelle.

Järjestelmän keskeisinä tehtävinä on ollut tiedon tuottaminen ja kokoaminen syrjinnästä suomalaisessa yhteiskunnassa, lisätä aiheen parissa työskentelevien tahojen yhteistyötä sekä edistää syrjintää koskevan tiedon hyödyntämistä päätöksenteossa. Tietoisuus syrjintää koskevan tiedon tarpeesta on lisääntynyt yhteiskunnassa ja tietoa tuotetaan lukuisien tahojen toimesta. Hajanaista tietoa on muodostettava kokonaiskuvaksi ja tunnistettava mahdollisia tiedon katvealueita. Syrjinnän seurantajärjestelmä ja sen asiantuntijaryhmä pyrkii tukemaan tämän toteutumista.

Tavoitteet, tehtävät ja tuotokset

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Valtioneuvosto

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 23
00023 Valtioneuvosto

Snellmaninkatu 1 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

Seurantajärjestelmän keskeinen tavoite kaudella 2025–2027 on vahvistaa rasismia ja syrjintää koskevan tietopohjan strategista kehittämistä. Kauden aikana laaditaan pitkän aikavälin tiekartta kansallisen yhdenvertaisuustietopohjan kehittämiseksi, tehdään rasisminvastaisen politiikkatyön vaikuttavuustutkimusta ja vahvistetaan rasismia ja syrjintää koskevan tutkimuksen yhteyttä päätöksentekoon. Kauden aikana voidaan tilata ja julkaista selvityksiä syrjinnän seurannan asiantuntijaryhmässä todettujen muiden tietotarpeiden perusteella.

Vuosien varrella keskeisimmäksi seurantajärjestelmän vahvuudeksi on tunnistettu seurantaryhmän koordinaatio- ja yhteistyörooli. Seurantajärjestelmä kokoaa yhteen syrjintätiedon keruun parissa työskenteleviä toimijoita ja syrjinnän vastaisen työn asiantuntijoita a) tunnistamaan ajankohtaisia tiedonaukkoja, b) luomaan yhteistä ymmärrystä tiedonkeruun tarpeista ja suunnasta sekä c) pohtimaan syrjintätiedon muodostamaa kokonaiskuvaa suomalaisesta yhteiskunnasta. Systemaattinen ja jatkuva yhteistyö on olennainen osa tietoisuuden lisäämistä niin valtioneuvoston sisällä kuin laajemminkin. Kauden 2020–2023-kauden arvioinnin perusteella tulevalla kaudella vahvistetaan vuoropuhelua tutkijayhteisön kanssa.

Tavoite 1: Kansallisen rasismia ja syrjintää koskevan tietopohjan strateginen kehittäminen

Toimenpiteet:

- Laaditaan tiekartta kansallisen yhdenvertaisuustietopohjan kehittämiseksi
- Kerätään tietoa muiden EU-maiden käytänteistä erityisesti osallistamalla EU-komission ja Euroopan Unionin perusoikeusviraston Equality Data Subgroupin toimintaan
- Hyödynnetään VN Tutkivan tarjoamia rakenteita yhdenvertaisuutta koskevan tietopohjan strategisessa kehittämisessä.

Tavoite 2: Valtioneuvoston tiedolla johtamisen tuki yhdenvertaisuutta ja syrjintää koskevan tiedon osalta

Toimenpiteet:

- Edistetään ministeriöiden yhteistyönä eri väestöryhmien yhdenvertaisuutta koskevaa tiedon tuotantoa valtioneuvostossa.
- Jatketaan tiiviiden tutkimuskatsausten tuottamista.
- Kehitetään tapoja edistää tiedon hyödyntämistä valtioneuvoston päätöksenteossa ja politiikkavalmistelussa.

Tavoite 3: Aiheen parissa työskentelevien asiantuntijoiden välisen yhteistyön edistäminen

Toimenpiteet:

- Kootaan syrjinnän seurannan asiantuntijaryhmä, joka linjaa kansallista syrjinnän seurannan kehittämistä.
- Järjestetään säännöllisiä tapaamisia asiantuntijaryhmän sekä syrjintään perehtyneiden tutkijoiden ja kansalaisjärjestöjen kesken.
- Käsitellään ajankohtaisia syrjinnän seurantaan liittyviä asioita yhdenvertaisuustiedonantohankkeen hankeryhmässä.

- Järjestetään yhdenvertaisuustutkimuksen asiantuntijafoorumi, jonne kutsutaan mahdollisimman laajasti aiheen parissa työskenteleviä toimijoita, erityisesti tutkimuslaitoksia ja yliopistoja.

Tavoite 4: Syrjintään liittyvien tutkimusten ja selvitysten tilaaminen ja julkaiseminen

Toimenpiteet:

- Tilataan ja julkaistaan tutkimuksia ja selvityksiä, jotka nähdään sihteeristön ja asiantuntijaryhmän taholta tarpeellisiksi.

- Tilataan syrjintätutkimuksia yhteen tuova tietoraportti vuonna 2026.

Organisointi

Valtioneuvoston kanslia asettaa syrjinnän seurantajärjestelmän. Syrjinnän seurantajärjestelmän toimintaa koordinoi valtioneuvoston kanslian ja oikeusministeriön virkahenkilöistä koostuva sihteeristö. Syrjinnän seurannan asiantuntijaryhmä asetetaan kaudelle 2025–2027.

Asiantuntijaryhmän jäsenet ja varajäsenet ovat:

puheenjohtaja, dosentti Pascal Doh, Diana ry,
varajäsen väitöskirjatutkija Omotomilola Ikotun

hallituksen jäsen Christine Namdar, Etnisten suhteiden ja kansainvälisen muuttoliikkeen tutkimuksen seura ETMU ry,
varajäsen hallituksen jäsen Michelle Francett-Hermes

pääsihteeri Peter Kariuki, Etnisten suhteiden neuvottelukunta ETNO,
varajäsen asiantuntija Nina Suorsa

johtava asiantuntija Tuuli Anna Renvik, Helsingin kaupungin tietokeskus,
varajäsen erikoistutkija Pasi Saukkonen

asiantuntija Mikko Joronen, Ihmisoikeuskeskus,
varajäsen asiantuntija Susan Villa

kulttuuriasiainneuvos Maija Lummpuro, Opetus- ja kulttuuriministeriö,
varajäsen kulttuuriasiainneuvos Satu Heikkinen

pääsihteeri Janette Grönfors, Romaniasain neuvottelukunta RONK,
varajäsen suunnittelija Henry Lindgren

erikoistutkija Sari Vanhanen, Siirtolaisuusinstituutti,
varajäsen tutkimusjohtaja Marja Tiilikainen

johtava asiantuntija Hanne Huvila, Sisäministeriö,
ei varajäsentä

erityisasiantuntija Anni Hyvärinen, Sosiaali- ja terveysministeriö, tasa-arvoyksikkö,
ei varajäsentä

ylitarkastaja Miko Lempinen, Tasa-arvovaltuutetun toimisto,
varajäsen ylitarkastaja Päivi Lehto

tutkimusprofessori Anu Castaneda, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos,
varajäsen nimetään myöhemmin

erikoistutkija Marjut Pietiläinen, Tilastokeskus,
varajäsen yliaktuaari Joonas Toivola

johtava asiantuntija Seija Jalkanen, Työ- ja elinkeinoministeriö,
varajäsen erityisasiantuntija Juho Peltonen

ylitarkastaja Matti Jutila, Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimisto,
varajäsen yhdenvertaisuusvaltuutettu Kristina Stenman

Asiantuntijaryhmän puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja nimetään ryhmän keskuudesta järjestäytymisen yhteydessä.

Sihteeristö:

johtava asiantuntija Katriina Nousiainen, valtioneuvoston kanslia,

erityisasiantuntija Sanna Malkki, valtioneuvoston kanslia

erityisasiantuntija Risto Alatarvas, valtioneuvoston kanslia

erityisasiantuntija Panu Artemjeff, oikeusministeriö

erityisasiantuntija Mia Luhtasaari, oikeusministeriö

Asiantuntijaryhmä voi kutsua kuultavaksi tarpeen mukaan kokouksiinsa muita syrjinnän vastaisen työn tai tiedonkeruun asiantuntijoita.

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain 4 a §:n 1 mom. (609/1986, muut. 657/2021) nojalla valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimieli-
missä tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisestä syystä muuta johdu.

Hankkeen jäsenten nimi- ja organisaatitiedot sekä rooli ja toimikausi hankkeessa julkaistaan valtioneuvoston hankesivuilla hankkeen toimikauden ajaksi.

Kustannukset ja yleiset määräykset

Syrjinnän seurantajärjestelmän asiantuntijaryhmän kustannuksista vastaa valtioneuvoston kanslia (TAKP-tili 230121, toiminto 1250500018) osana yhdenvertaisuustiedonannon toimeenpanoa. Seurantajärjestelmän puitteissa toteutettavien selvitysten, raporttien ja muiden julkaisujen rahoituksesta sovitaan erikseen valtioneuvoston ja oikeusministeriön kesken. Tarpeen mukaan tutkimus- ja selvitystyöhön haetaan erillisrahoitusta muilta ministeriöiltä tai EU-komissiolta.

Raportointi/seuranta

Syrjinnän seurantajärjestelmän asiantuntijaryhmän sihteeristö raportoi työn etenemisestä soveltuvin osin yhdenvertaisuustiedonannon toimeenpanohankkeen hankeryhmälle ja ohjausryhmälle.

Osastopäällikkö

Harri Martikainen

Yksikönpäällikkö

Jouni Varanka

Jakelu

- Diana ry
- Etnisten suhteiden ja kansainvälisen muuttoliikkeen tutkimuksen seura ETMU ry
- Etnisten suhteiden neuvottelukunta ETNO
- Helsingin kaupungin tietokeskus
- Ihmisoikeuskeskus
- Opetus- ja kulttuuriministeriö
- Romaniasiaain neuvottelukunta RONK
- Siirtolaisuusinstituutti
- Sisäministeriö
- Sosiaali- ja terveysministeriö, tasa-arvoyksikkö
- Tasa-arvovaltuutettu
- Terveysten ja hyvinvoinnin laitos
- Tilastokeskus
- Työ- ja elinkeinoministeriö
- Yhdenvertaisuusvaltuutettu

VN/1446/2025-VNK-18

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: